

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG).
27-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR

IX. ÉVFOLYAM, 17. SZÁM.

DEBRECEN, 1932 JANUÁR 22. PÉNTEK.

Ara 10 fillér.

Féláru kedvezményes mozijegy-szelvény az Urániába

Felhívás a város közönségéhez

Százharmincegy évvel ezelőtt, Vesselőnyi Miklós báró lelkes erdélyi színtársulatának debreceni szereplésével indult meg a színiélet Debrecenben. Azóta állandó meleg otthonra talált a magyar színikultúra városunk falai között. E küzdelmes százharmencégy év alatt voltak időszakok, mikor magasra lendült a fővároséval egyenlő értékűvé nőtt a debreceni színészet. Voltak időszakok, mikor válságokkal küzdött és aláhanyatlott. A debreceni közönség meleg pártolása azonban sohasem hagyta cserben az anyagi válságokkal küzdő színészetet, hanem lelkes támogatásával, megértő gondoskodással újból és újból talpra állította.

Blaháné tüneményes művészete ftt bontotta ki szárnyát a Csokonai Színház falai között és lett világhírű. De megmarad mindig gyökeresen magyarnak, mint amilyen a debreceni környezet formálta.

Mellette a kiváló nagy magyar színművészek egész sora indult pályájára Debrecenből s vált dicsőségre a magyar színművészetnek.

A debreceni közönség büszke volt színházára, meleg szeretetével körülfonta. Ez viszont hírt és dicsőséget hozott a városnak, melylyel szívben lélekben egybeforrott. Ez a kölcsönhatás nagy hasznára volt a magyar színművészetnek, melynek legértékesebb vidéki örökösévé nőtt a debreceni színház.

Ma újból válságos korát éli a Csokonai Színház. Minden eddiginél súlyosabb megpróbáltatások súlya nehezedik rá. Sőt — ami mindennél veszedelemesebb — olyan jelek mutatkoznak, mintha a debreceni közönség szeretete, eddig soha nem fogyatkozott lelkes pártolása fordult volna el a színházról.

Rendkívül nehéz időköt élünk. Tisztviselőt, gazdát, iparost, kereskedőt gondokba borít a pénztelenség. Ez igaz. De még ez nem ok arra hogy százharmincegy esztendő súlyos bajait átküzdött színészetét cserben hagyja a város közönsége.

En bizva bizom benne, hogy a debreceni közönség nem fogja engedni azt, hogy a debreceni színház a közönség részvétele miatt kénytelen legyen bezárni kapuit. Nem fogja engedni azt, hogy itt a határszélen, a magyar kultúrának egy Erdély felé világító fényoszlopa kialudjon. Nem fogja engedni azt, hogy fényes múltú, s fédelgető szeretettel körülvett kul-

túrintézménye egy átmeneti kor gazdasági nehézségeinek áldozatává legyen.

Azzal a biztos reménységgel, hogy felhívásom nem fog felkaro-

lás nélkül maradni, bizalommal kérem városunk közönségét, hogy szeretetét, megértő támogatását még a mai nehéz időkben se vonja meg a Csokonai Színházról, mely

azt lelkes, odaadó művészi munkával igyekszik megszolgálni.

Debrecen, 1932. január hó 21.

Dr. Vásáry István
polgármester.

Percenként 500 liter 52 fokos vizet fog adni a debreceni mélyfurás

Naponta 200 köbméter gáz is ad, amely elég a 10 lóerős motorhajtásához, hogy a vizet elvezessék a nagyerdei fürdőhöz. — Meghosszabbodik a strandfürdő szezonideje. — Fontos és értékes gyógyfürdőt létesíthetnek — mondja dr. Láng tisztifőorvos. — Megvizsgálják a víz radioaktivitását. — A nagyerdei strandfürdő vize állandóan 20 foknál melegebb lesz.

A MAGÁNVALLALKOZÁS NAGYSZABÁSÚ FÜRDŐTELEPET ÉPÍTHETNE KI —

A debreceni mélyfurás értékesítése, illetőleg a víz felhasználása ügyében dr. Vásáry István polgármester elnöklésével értekezletet tartottak, melyen Faller Gusztáv főmérnök is megjelent. Faller részletesen ismertette az új eredmény történetét. Közölte, hogy legalább két réteg van egymásba nyitva, az alsó vize koncentráltabb, a felső kevésbé koncentrált. Reggel indult meg a víz 7 órakor 41 fokos hőmérséklettel és délután félkettőkor, amikor elzárták, már 47 és fél fokra emelkedett. Minden valószínűség szerint a hőmérséklet legálább 50—52 fokig fog felmenni.

Arra kér tájékoztatást a polgármestertől, hogy mivel a pénzügyminisztériumba megy újabb utasításokért, mondja meg a város, milyen célra óhajtja felhasználni a vizet. Kijelentette, hogy ha magától folyni hagyják a vizet, akkor a csövet meg kell szűkíteni; miáltal a víz mennyisége és hőfoka emelkedni fog, ha azonban nagyobb mennyiségű vízre van szükség — ami által a hőfok szintén nagyobb lesz —, akkor szivattyúval kell a vizet termelni. Ez esetben a csöveket is kicserélnék.

Dr. Vásáry István polgármester kijelentette, hogy a vizet egyelőre csak fürdő céljára lehetne használni, azonban arra nem gondolnak, hogy mint ásványvizet is értékesítsék. Egyelőre a legfontosabb a vegyvizsgálat, amelynek eredményét mielőbb ismernünk kell.

— A vizet mindenesetre elvezetjük a nagyerdei uszodához és esetleg szó lehet arról is később, hogy kifejléssük a fürdőt. Ezt azonban a mai viszonyok között csak magántársaság eszközölhetné.

— Nagyon fontos a feltörő gáz kérdése is, főként abból a szempontból, hogy van-e annyi gáz, amennyi elégséges a víz elszállításához.

— Mi csak nagyon reálisan és észszerűen gondolkozhatunk a víz felhasználásánál és ma csak az uszodánál való felhasználásra gondolhatunk.

A kérdéshez ezután Rimánóczy Béla kormányfőtanácsos, a Világítási Vállalat igazgatója szólott.

Érdekes adatokkal, műszaki szempontból világította meg a lehetőségeket.

A számítás alapján percenként mintegy 500 liter vizet vett, mert ennyire fokozható a vízmenység. Ennek a víznek elszállításához szükséges egy 10 lóerős gázmotor, amelynek hajtására elégséges lenne az a napi 150—200 köbméter gáz, mely Faller főmérnök szerint elegendő a furásból.

A víz elvezetésére 100 milliméteres vascsövet alkalmaznának, megfelelő szalma- és homokszigeteléssel, miáltal csak 7 fokot veszítené a 47-ből a víz hőfoge. A Nagyerdőn tehát 40 fokos vízre lehet számítani, ami szerint átszámítva, évenként 50.000 pengő értékű szénnek felel meg.

Kétségtelenül árdemes tehát ezzel a kérdéssel foglalkozni, mert ez a víz okvetlenül megbírja azt a cca 70.000 pengős befektetést, amely szükségesnek látszik.

Vásáry polgármester megjegyezte, hogy újabban aszfaltcsöveket használnak, meg kell tehát állapítani, hogy ezek hogyan váltak be, mert ha jók, akkor negyedannyiba kerülne a vezetés.

Az ülésen az a reményteljes vélemény alakult ki, hogy a kut teljes kiképzését, a vegyvizsgálatot és esetleg a szükséges kísérleteket is állami költségén elvégeztetnék a pénzügyminisztérium.

Zöld József h. polgármester véleménye szerint az amortizáció terhére lényegesen enyhítené az a körülmény, hogy a fürdőszezon a meleg víz előnye miatt sokkal előbb lehetne megkezdeni és tovább lehetne fenntartani, mint a multban, tehát sokkal több bevételre számíthatnák.

Faller bejelentette még, hogy a pénzügyminisztériumban kért fogja vizsgáltassák meg kémikusokkal a vizet és állapítsák meg a radioaktivitását is.

Dr. Láng Sándor tiszti főorvos bejelentette, hogy mivel cca 500 liter vízre lehet számítani percenként, így a nagyszabású külön rés-letes tervet óhajt a polgármester elé terjesztani a víz fel-

használására vonatkozólag. Igen jelentős termális fürdőt lehetne létesíteni. Feltétlenül nagyon rentabilis fürdőt lehet létesíteni — amelyet esetleg magánvállalkozás is megcsinálna —, mert reuma, idült izzadmányos esetekben stb. nagyszerűen felhasználható ez a víz. Kint a helyszínen is lehetne fürdőtelepet építeni, amellyel a vizet be is vezethetnék a Nagyerdőre.

Vásáry polgármester megjegyezte, hogy minden magánvállalkozást szívesen elősegít, amely fürdőt kíván létesíteni. Azt a reményét fejezte ki, hogy a pénzügyminisztérium azért a 100.000 pengő hozzájárulásért, melyet a furáshoz a város adott, átengedik a kutat a városnak, annál is inkább, mert ha újabb áldozatokat kérnének, akkor minden számításunk halomra dőlne.

Faller főmérnök erre megjegyezte, hogy az állam tulment a vállalt kötelezettségén, amennyiben 1500 méter helyet 1730 méterig furt le, de ennek ellenére nem hiszi, hogy az állam újabb pénzügyi kívánságokat támasztana. A maga részéről szeretné a kutat mielőbb kiképezni, hogy elmelessenek onnan, mert az apparátus és az emberek állanak, viszont a költségeket kimélni szeretné. A város olyan értéket kap a befektetett 100.000 pengőjéért, amely játszva amortizálja magát. Ha a városi uszodában csak annyit tudnak elérni, hogy a víz hőfoka állandóan husz foknál magasabb lesz, ez maga már jelentős bevételi többletet jelent, mert nagyon sokan nem fürödtek a medence töltésekor a hideg vízben. Van a Nagyerdőn kádafürdő is, valamint gázfürdő. Lehetne könnyen kibővíteni tükfürdővel. Ha naponként csak 50 egypengős jegyet adnának el, az maga már évi 15.000 pengő többlet bevételt jelentene, minden különösebb befektetés nélkül.

Vásáry polgármester véleménye szerint a helyszínen való fürdő létesítése nem reális dolog, mert a közlekedési lehetőségét ezután kell oda megteremtteni, ez pedig a rentabilitás rovására megy. Környezetet kell létesíteni, ennek amortizációja is nagy teher. De hosz-

szabb idő telne bele, míg olyan környezetet lehetne teremteni, mint bent van. Ennek ellenére örülne, ha a magánvállalkozás egy szép huszholdas parkot létesítene kint is.

Borsos József műszaki tanácsos megjegyezte, hogy a munkákat azonnal folyamatba tette arra nézve, hogy a forrás vizét elvezessék, mert addig nem lehet újra megnyitni a kutat. Viszont egy-két napi folyás után lehet csak a kísérleteket megkezdeni.

Rimanóczy Béla igazgató szeretné a vízműtelepről a kompresszort kivinni s

a vizet megkompresszoroztatni, valamint megnézni, hogy mennyi víz jön fel magától.

Végül dr. Vásáry István polgármester köszönetét fejezte ki Faller főmérnöknek eddigi munkásságáért és kérte, hogy továbbra is lássa el a várost szives tanácsaival és ezzel az értekezlet végét ért.

Faller főmérnök már el is utazott Budapestre és így pár napon belül esetleg érdekes eredményeket hozhat a vegyi és más erômüvi vizsgálat.

Mitől függ fizetőképességünk

A Népszövetség genfi tanácskozásai során Korányi pénzügyminiszter a világ egybegyült pénzügyi szakértői előtt tisztáta és való képét tárta fel Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzetének. Adatokkal bebizonyította, hogy az államháztartás terén elmentünk a takarékoság végső határáig. Azt is kimutatta, hogy Magyarország külföldi kötelezettségeinek az erők megfeszítésével eleget tett mindaddig, amíg elfogyott és végkép kimerült a devizaállománya. A transzfermoratórium azért vált elkerülhetetlenné, mert hiába akarnánk külföldi hitelezőinknek külföldi fizetőkészleteket fizetni az esedékességeket: ez fizikailag lehetlenné vált. A Népszövetség pénzügyi bizottsága által megjelölt az az út, hogy exportunk fejlesztésével és behozatalunk csökkentésével iparkodjunk megszerezni a szükséges devizákat; járhatatlanná vált egyszerűen azért, mert azok az államok, amelyeknek még érintetlen a valutájuk, tőlünk agrárcikkeket nem vásárolnak. Csak egy lehetőség volna a külföldi fizetésekre szükséges devizamennyiségek előteremtésére és ez az, ha azok az országok, amelyek legfőbb mértékben hitelezői Magyarországnak és amelyeknek jó valutájuk van, a magyar mezőgazdasági terményeket megvásárolnák, még pedig igazságos és méltányos árban.

Ennek azonban éppen az ellenkezője történt. Ezek a jóvalutájú hitelező országok a maguk pénzügyi erejével finanszírozták a tengerentúli államok, valamint az orosz szovjet dumpingkivitelt. Ők továbbra is követelik rajtunk a hét, nyolc és még több százalékos kamatokat és a tőketörlesztést. Ez a kamatterher akkor is túlzottan magas volt, amikor ezeket a kölcsönöket a magyar mezőgazdaság felvette. Pedig akkor a búza ára 30 pengőn felelt volt. Bármily produktív módon fektette is be a magyar mezőgazdaság ezeket a hiteleket, az teljesen ki van zárva, hogy tízpengős búzáért mellett kikerüljön a termésből az óriási kamatterher. Hiába állapítjuk meg az igazsághoz híven, hogy sem a magyar állam, sem a magyar mezőgazdaság vagyonaéhoz mérten nincsen túlságosan eladósodva: a mai terményárak mellett be kellett állani a fizetőképtelenségnek. Ez pedig súlyosan károsítja külföldi hitelezőinket, de nem a mi hibánkból, hanem a maguk hibájából. Arról nem tehet sem a magyar állam, sem a magyar gazdasági élet, hogy a jóvalutájú, hatalmas európai államok importhüveljüket nem akarják magyar agrárcikkkel fedezni és arról sem tehetünk, hogy agrárcikkünk világpiaci ára soha nem sejtett mélypontra zuhant alá. A tízpengős búzáért és a veszteséges állatárak mellett bármennyit is exportálnánk bármely jóvalutá ellenében, még ez a kivitelfünk nem tudná kiprovokálni a külföldi tartozások óriási kamatszükségletére szolgáló devizákat. Ha tehát Magyarország kénytelen volt transzfermoratóriummal deklarálni külföldi fizetőkészletekben beállott fizetőképtelenségét, úgy ezért vessenek magukra azok a nagy államok, amelyek hitelezői Magyarországnak anélkül, hogy egyáltalán méltányos vétői akarnának lenni. Magyarország igenis tud fizetni terméseinek exportfeleslegével. Ha azonban

ezt tőlünk a hitelező országok jó valuta ellenében nem hajlandók átvenni, úgy maguk énszerítenek bele a külfölddel szemben a fizetőképtelenségbe. Magyarország dolgozik, produktál és ki is termeli adósságainak kölcsönkamatait, de a külföldi hitelezők magatartása teszi lehetetlenné a termelésnek külföldi fizetőkészletekre való átváltását.

Néhány nap múlva összeül Genfben a Népszövetség legfőbb tanácsa, amely tárgyalás alá vonja a pénzügyi bizottságnak Magyarország helyzetéről szóló jelentését. Walkó külügyminiszternek módjában lesz a tanács előtt a Magyarország fizetőképtelenségét előidéző okokat öszintén feltárni és ezzel a világ szeme előtt bebizonyítani, hogy beigazolt fizetési készségünk és akaratunk teljesítésében nem a magunk hibája, hanem a hitelező országok helytelen gazdaságpolitikája akadályozott meg. Lehetetlen, hogy a világ hatalmas és gazdag államai végre be ne lássák azt, hogy hitelezői érdekeik csak úgy számíthatnak érvényesülésre, ha a magyar agrártermelés részére ismét biztos és egészséges piacot tudnak teremteni. Mi csak azzal fizethetünk, amink van: mezőgazdaságunk termékeivel. Ha ezt a legjobb valutát nem hajlandók hitelezőink elfogadni, ha ők maguk nem vállalják át a saját csorbított fizetési eszközeikre, úgy hasztalan minden bölcs tanács. Mert mi magunk nem válthatjuk át arannyá a ter-

mékeinket, ha ők, a hitelezők nem fogadják el aranyértékben.

A magyar pénzügyi és gazdasági válságnak ez a tengelye és megoldásának ez a nyitja. Mi dolgozunk, küzdünk. Állami polgári életünkben a legáldozatosabb takarékoságig megyünk el, igényeinket a kultúrélet lehetséges alsó színvonalára szállítjuk le, csak hogy

becsületesen eleget tethessünk a külfölddel szemben fizetési kötelezettségeinknek. Ezt azonban csakis a külföldi hitelező országok belátása és megértése teheti lehetővé azzal, hogy a magyar agrártermékeket tőlünk megfelelő árban fizetőkészletek gyanánt elfogadják. Más megoldás nincs és a jövőben sem lesz.

Ujra megkezdődtek a magyar-cseh tárgyalások

Budapest, január 21. A Magyarország és Csehszlovákia között új kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalásokat a két ország delegációi esütörtök délután ismét felvették Budapesten. Mindenek előtt eszmecsere folyt az árubehozatal céljaira igényelt devizák kiutalása tekintetében Csehszlovákiában kibocsátott újabb rendelkezésekről, majd pedig ama kérdések vétettek tárgyalás alá, amelyek az eddigiek folyamán még nem voltak teljesen tisztázhatók.

Budapest, január 21. A kereskedelmi minisztériumban megkezdődött a tárgyalás a magyar és csehszlovák kormány képviselői között. Diplomáciai körökben az a felfogás, hogy a csehszlovák-magyar kereskedelmi szerződésekre vonatkozó tárgyalások ez az új fázisa előreláthatóan közelebb fogja hozni a két államot a végleges szerződés megkötéséhez. Értesülésünk szerint a mostani tanácskozások csak néhány napig tartanak s azután rövid időre meg elnapolják a tanácskozást.

Debreceni átiratok Fehérvármegye közgyűlésén

Székesfehérvár, jan. 21. Fejérvármegye törvényhatósági bizottsága mai közgyűlésén felvetette a békésvármegyei átiratot, a titkos választójog tárgyában s egyhangulag határozott azzal az indoklással, hogy az időszerű.

Debrecen város átiratát, amely az állás és nyugdíjhalmozás tekintetében szólítja fel állásfoglalásra Fejérvármegye törvényhatóságát, a törvényhatóság magáévá tette és elhatározta, hogy Károlyi Gyula gróf miniszterelnöknek erre irányuló intencióit és intézkedéseit mindenben a legnagyobb megértéssel kíséri. Debrecen város átiratát Borah, amerikai szenátor üdvözlése tekintetében a törvényhatósági bizottság szintén magáévá tette és csatlakozik az üdvözléshez.

Békésvármegye átiratát a gyűlésezi tilalom felfüggesztése tárgyában a törvényhatóság elvetette, mert nem találja időszerűnek. Ugyancsak elvetette Debrecen város átiratát a kötött birtokegészítésről azzal, hogy az egyházi vagyonok költését jelenleg helyesnek találja.

IFJ. BETHLEN ISTVÁN BETEGSÉGE.

Budapest, január 21. Ifj. Bethlen István grótot két nappal ezelőtti tüdőgyulladás miatt szanatóriumba szállították. Állapotában örvendetes javulás állott be, ennek ellenére magas láza miatt a családtagokon kívül senkit nem bocsátottak be hozzá.

Régi farsangolás

Amióta frott emléke maradt a magyar nép szokásainak és eseményeinek, minduntalan találkozunk ezzel a kifejezéssel: vidám lakás, ami mai nyelven azt jelenti, hogy jóléreztek magukat, vagyis mulatoztak. Van egy régi magyar közmondásunk: A bor a mennydörgős menykőre is jó. Őseink ugyancsak gyakorolták ezt a bölcs megállapítást a valóságban is. Akár öröme, akár bánata akadt a magyar embernek, fölös érzéseit megosztotta, vagy belefőjtotta az italba. Innen támadt azután a külföldnek az az elismerése, hogy a világ egyetlen egy nemzete sem tud úgy mulatni, mint a magyar. Annyi uriság, mindig pattanásig feszült jókedv, gondtalan pajkoság, de emellett a határt át nem lépő udvariasság található a vígan lakozó magyar legényben, hogy az idegen szemlélő alig telik be a esodálkozással.

Ezer esztendeig mindig akadt valami ok az öröme, de még inkább a bánatra. Mivel pedig vitézi kardforgató nemzet bújában sem öbogat, hanem inkább ital mellett felejtget lesett fejjel, szomorú szívvel, de még mindig ületésre ránduló kemény ököllet, mulatós duhajkodó híriünk támadt. A régi krónikák, melyek eltorzított színben látták a magyart, az ezer és néhány év előtt élt és történelmet jegyező jámor szerzetesek leírásán is megérzik ez az álmólko-

dás; bár egyébként úgy festik le őseinket, mintha nem is emberek, hanem emberbőrbe bűjt ördögök lettek volna. Svájcban irogatta fel hideglelés észrevételeit és fogvagyató tapasztalatait egy szent galleni tudós bencés barát, aki nekünk megbecsülhetetlen művelődés történeti adatokat őrzött meg, cirkaalmas betűs pergamenjein. Ez az első nyom, az első megbízható forrás, melyből a művelt nyugat megismerte a rettegett és gyűlölt magyarban az uri és gavallér duhajkodót.

A későbbi századokban az Árpád-házi királyok korában a német krónikák ugyancsak gyűlölködő hangú megelékezései között feltűnést kelt Ottó frizingai püspök könyve. A diplomata, hadvezér és egyházi Vak Béla királyunk udvarában fordult meg nem egyszer követképpen és tudós ember lévén, ellátogatott tanulni a magyar nagyurak akkor még egyszerű ázsiai pompával ékes tanyáira. Naplójában megörökött néhány ilyen vidéki áldomást. Mintha csak a huszadik század valamelyik falusi uritársaságának mulatozását látnánk úgy reggel felé, éppen úgy hat ránk a félelmetes erejű Béla nádorispán; a »fogatlan vén farkas« Fancsal volt nádorispán, a kit soha senki sem gyűrt le sem harcban, sem tanácsban, sem pedig vígan lakozásban. Milyen gyönyörűség ma is olvasni, hogyan farsangolt Uros pozsonyi várnagy, a németek és csehok róme, aki legvérsóvárabb ellenségeit italozás —

közben nyerte meg barátainak és utánozhatatlan uri fellángolással húshagyó kedd reggelén rabjainak visszaadta szabadságukat, mert — egyenes lelke irtózott a fogságtól.

Ilyen magyar farsangi mulatozásokat irogatt fel Ottó püspök a tizenkettedik században. Hányszor felsorolja, milyen bort és milyen ételeket szerettek őseink, akik így télvíz idején, amikor még az egyház is külön időt szakít ki a víganlakozásra, bizony kihasználtak minden percet és alkalmat. Az olasz származású Nagy Lajos királyunk koráig divatoztak változatlan ősiességükben a farsangi szokások, amikor az itáliai vitézek elhozták a színes, maskarás olasz karnevált és az álarcos felvonulásokat. Ezek a mulatságok akkor még tiszta olasz lelket tükröztek és csak évszázadok alatt nyomódott rájuk a magyar bélyeg, vagyis a borozgatás, meg a vitézi játékok, melyek életre-halálra mentek karddal, buzogánnyal, vagy kópjával. Olyan nagy híreik lettek ezek a farsangi viadalok, hogy messze országokból eljöttek rájuk a kiváló vitézek.

Száz esztendő múltán Mátyás király idegeneket idecsalogató fényes udvara már egyre magyarabb. A nagy király erre is feltékeny volt. Galeotti emliti írásában, hogy a reneszánsz legnagyobb uralkodója maga tanítgatta

MA
PÉNTEKEN ESTE 8 ÓRAKOR
OPERETT BEMUTATÓ
ITT ELŐSZÖR! UJDONSÁG!
AZ IDÉNY SLÁGERE,
A FŐVÁROSI OPERETT-
SZÍNHÁZ SZENZÁCIÓJA!

Maya

Sziklay Jenő rendezésében,
Török Emil vezényletével.

Főszereplők: Sz. Patkós
Irma, Sárvay Rózi, Jurik Ica,
Márkus, Várady, Cselle, Ke-
mény, Kormos, Bányász, Rónay
Szabó.

Az előadások pontosan 8 órakor
kezdődnek, mintán a darab a
szokottnál hosszabb terjedelmű

Szombaton d. u. 3 órakor
a legolcsóbb zóna helyárral

GYERMEK ELŐADÁS

A kis lord

FILM

AZ INFANTERIST BUSTER.

Hosszu idő után ismét egy Buster
Keaton-film, egy igazi ötletes, mulatsá-
gos Buster-film, amelyen mindenki jól
mulat.

A mese, mint filmvígjátéknál álta-
lában, itt sem valami nagygényű. De a
hangsúly nem is ezen van, hanem azo-
kon a fonák helyzeteken, amelyeket
Buster felszerege, ügytelensége idéz
lépten-nyomon elő. Egymást kergetik a
sziporkázó szellemességi ötletek és a
közönség ki nem fogy egy percre sem
a nevetésből. A filmet igazán ajánlhat-
ják azoknak, akik szeretnek jól mu-
latni.

UJABB DIÁKZAVARGÁSOK BELGRÁDBAN.

Belgrád, január 21. A belgrádi egye-
tem diáksága tovább folytatta a tünte-
téseket. A diákság három csoportban
a központi egyetemen, a műegyetemen
és a diákokthozban tüntettek a rendszer
és a miniszterelnök ellen. A szónokok
hangoztatták, hogy az egyetemi hallga-
tók küzdelmének célja a szabadság és
a demokrácia helyreállításának kikény-
szerítése és a szabadválasztás alapján
megválasztandó alkotmányozó nemzet-
gyűlés. A csendőrség kordonnal vette
körül az egyetem épületét. A központi
egyetemről és a műegyetemről a diá-
kok a kordont áttörve eltávoztak. A
diákokthozban ezidő szerint ostromzár alatt
van.

Mozik műsora:

Ma pénteken, január 22-én

VIGSZÍNHÁZ 5, 7 és 9 óra	„Infanteriszt Buster” Buster Keaton legújabb hangos vígjátéka.
URANIA 5, 7 és 9 óra	A SVENGÁLI hangos dráma Főszereplők: Maryan Marsch, J. Barrymore.
APOLLO	Szünet.

Megismételjük ma féláru-szelvényes nap keretében a „Svengáli“-t,

a premier kísérő műsorával és

John Barrymore
Marian Marsch
Donald Crisp
nagyszerű alakításával,

Uránia.

DEBRECZEN

Féláru-jegy

váltására jogosít.

Egy személy részére

URÁNIA.

január 22-iki bármely előadására

DEBRECZEN

Féláru-jegy

váltására jogosít.

Egy személy részére

URÁNIA.

január 22-iki bármely előadására

Gránát robbant a disznóölésen

Egy fiatalember meghalt, többen megsebesültek.

Székesfehérvár, jan. 21. Csor község-
ben Szabados Gyula, csóri földműves
disznót pörkölt a háza végében levő
szalma- és szénakazalok között. Egy
felszálló pernyétől a szénakazal meg-
gyulladt és hatalmas lánggal égni kez-
dett. A tűzoltók kivonultak a helyszin-
re s munkájuk közben hatalmas rob-
banás reszkette meg a levegőt. A kö-

zelben tartózkodó Takács János 16
éves levente egy gránátzilánktól szí-
ven találva azonnal összeesett és meg-
halt. Többen könnyebben megsebesül-
tek, egy főkéntérsz idegcsokkot kapott.
Megállapították, hogy a kazalban levő
18 cm-es gránát volt, amely a tűzben
felrobbant. A csendőrség megindította
a nyomozást.

Tizenkét év után jött haza orosz hadifogságból

Gyöngyösről jelentik: Ecségi
János gyöngyösi földműves 1915.
évben sebesülten oroszfogságba ke-
rült. Egy ideig kórházban feküdt,
majd az egyik szibériai fogoly-
táborba került, ahonnan később
gazdasági munkára rendelték ki.
Vajmester lett egy tejgazdaság-
ban. Azután a cipész mesterséget
tanulta ki és elég jól keresett. Köz-
ben feleségül vett egy orosz lányt.
A honvágy azonban hazahuzta, s

ezért évek óta gyűjtögette a pénzt,
hogy viszontláthassa szülővárosát.
Amikor azután az utiköltség
együtt volt, felkereskedett és fele-
ségével, valamint gyermekével út-
nak indult. Tizenkét évi távollét
után a minap érkezett vissza
Gyöngyösre, ahol édesanyja alig
ismerte meg. Állítása szerint még
sok magyar hadifogoly van kint
Szibériában, kijönösen szolnok-
megyeiek.

Készül az örök-gyufa

Tíz fillér egy szál, de 500-szor is meg lehet gyújtani.

Egyik budapesti vegyészeti gyár
hozzáfogott egy új magyar találmány
alapján az egészen újrendszerű örök-
gyufa elkészítéséhez, sőt a jelek szerint
a legközelebbi jövőben a magyar pia-
con már megjelenik az egyenesen for-
radalmat jelentő új gyufa.

A szabadalom lényege az, hogy
egy szál gyujtót akár ötszázszor is le-
het használni és szélben, viharban
minden akadály nélkül meg lehet
gyújtani. A szabadalmat nemcsak Ma-
gyarországon, hanem az összes kultur-
államokban világszerte bejelentették

már és a védjegyzés alapján kétségtel-
lenül Magyarországról fog kiindulni az
örökgyufa világgiazi bevezetése. A
gyárban a kísérletek százszázalékos
sikerrel jártak és már el is készült az
örök gyufa forgalmi típusa, amely egy
szál gyujtóból és egy hozzávaló dörz-
slapból áll.

Az örök gyufa előállítása nem jár
nagy költséggel, úgy, hogy egy szál
gyujtót és a hozzávaló dörzslapot az
eredeti tervek szerint a magyar piacon
tíz fillérért fogják forgalomba hozni.

CSEHORSZÁG FRANCIA KÖLCSÖNT KAPOTT.

Prága, január 21. A kormány a Ház
mai ülésén törvényjavaslatot terjesz-
tett elő, amely a pénzügyminisztert
egymilliárd csehkorona erejéig hitel-
műveletre hatalmazza fel. Ezt a hitelt
a rendkívüli gazdasági viszonyok

okozta nehézségek leküzdésére fordít-
ják. A felhatalmazás értelmében első-
sorban Franciaországban vesznek fel
600 millió frank, vagyis kb. 800 millió
csehkorona kölcsönt. A kölcsön meg-
kötéséről szóló szerződést egy párisi
távirat szerint már alá is írták.

Kérdés válasz nélkül

Kisfiam, mondd, miért szeretlek?
Van oka e nagy szeretlemnek
Benned vagy rajtam kívül?
Örömem, bűm, hogy egyedül
Te vagy és senki más,
Miért ez önkínzás?

Miért nem vagy lelkem közöngyös
zuga,

Pókhálólepte homály oduja,

Ahol az emlék se lát.

Miért buggyantod fel szívem dalát,
Könnycét szememmel?

Kisfiam, mondd, miért szeretlek?

Gál Anna.

A ROMAN KULTURA ELÉRE EGY KLEBELSBERGET SZERETNÉNEK ÁLLITANI.

Bukarest, január 21. Az Univer-
sul mai számában Klebelsberg Kunó gróf
volt kultuszminiszter tevékenységével
foglalkozik Duica kolozsvári egyetemi
tanár és összehasonlítva a magyar-
román közoktatásügyi viszonyokat, a
kettő közti különbséget azzal fejezi ki,
hogy a román közoktatásügy élére is
egy Klebelsberg Kunót szeretne állí-
tani.

A MAGYAR ASZTALI TENNISZEZŐK NEM MEHETNEK A BAJNOKI VERSENYRE.

Budapest, január 21. Lázár Andor
dr., az OTT elnöke és Prém Loránd dr.
fáradozásuk ellenére is a Nemzeti Bank
nem utalta ki az Asztali Tennisz Szö-
vetségnek azt a valutamennyiséget,
amely szükséges lett volna ahhoz, hogy
a világhírű magyar asztali tennisz-
gárda elutazhasson Prágába világbaj-
noki címének megvédésére. Emiatt az
Asztali Tennisz Szövetség vezetősége
oly súlyos helyzetbe került, amelyet
aligha sikerül megoldani. Prágában a
világbajnoki mérkőzések hétfőn, ja-
nuár 25-én kezdődnek, a magyaroknak
már vasárnap, január 24-én vonatra
kellene szállniuk és nem valószínű,
a rendelkezésre álló rövid idő alatt
a szükséges valutamennyiséget más
úton meg lehetne szerezni.

KEVESEBB ÖSSZEGGEL, DE MÉGIS AKTIV A KÜLKERESKEDELMI MÉRLEG.

Budapest, január 21. A Statisztikai
Hivatal közli, hogy decemberben a be-
hozatal értéke 40.4 millió, a kivitel ér-
téke 43.8 millió. A december havi mér-
leg tehát 3.4 millió pengő kiviteli többlet-
tel zárult. Az egész évi behozatal
1931-ben 543.7 millió, a kivitel 570.6
millió pengő értéket képviselt. A keres-
kedelmi mérleg egyenlege tehát 26.9
millió pengő kiviteli többletet mutat az
előző évi 88.3 millió pengőnyi kiviteli
többlettel szemben.

A december havi behozatal értéke az
előző évi decemberi behozatal értéké-
hez viszonyítva 26.1 millió pengővel
alacsonyabb. A december havi kivitel
értéke az előző évi decemberi kivitel
értékével szemben 28.5 millió pengővel
kisebbedett.

— A Kereskedők és Utazók Egyesü-
lete ezután értesíti tagjait, hogy a szö-
kásos szombat esti családi összejöve-
telt f. hó 23-án, este 8 órai kezdettel
megtartja.

— Ujra kapható 50 filléres kedvez-
ményes áron a „Katonadolog” című
regény kiadóhivatalunkban.

A Kuria 14 évi fegyházra szállította le a nyíregyházi fatelepi gyilkos büntetését

KLEIN SÁNDORT A NYIREGYHÁZI TÖRVÉNYSZÉK 12 ÉVRE, A DEBRECENI TÁBLA ÉLET-FOGYTIGLANRA, MIG MOST A KURIA VÉGSŐ FOKON 14 ÉVI FEGYHÁZRA ÍTÉLTE. A KURIA NEM VETTE BIZONYÍTOTTNAK AZ ELŐRE MEGFONTOLT SZÁNDÉKOT.

Budapest, jan. 21. Klein Sándor, a nyíregyházi gyilkos ügyében tegnap tartotta meg a kir. Kuria Szeőke-tanácsa a végsőfokú tárgyalást. Klein, aki — mint emlékeztetés — két évvel ezelőtt Nyíregyházán meggyilkolta Stark Andor hivatalnoktársát, az Ehrenfeld-féle fatelep cégvezetőjét, a nyíregyházi törvényszék szándékos emberölés büntetéseért 12 évi fegyházra ítélte. A debreceni Tábla azonban gyilkosság büntetésben mondta ki hűnösnek Klein Sándort, akit ezért életfogytiglani fegyházbüntetéssel sújtott.

Csütörtök délelőtt hirdette ki Szeőke István tanácselnök — dr. Átányi József kir. koronabírószékhelyett és dr. Grün Béla jelenlétében — a Kuria ítéletét, amely szerint a legfelsőbb bíróság a védelem részéről bejelentett semmisségi panaszok egy részét visszautasította, egy részét tárgyalatlannak tekintette, a leglényegesebb pontban: a minősítés kérdésében bejelentett semmisségi panaszt azonban elfogadta és ebben a tekintetben a védelem álláspontját teljes mértékben honorálta. A Kuria ugyanis nem előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság büntetésben, hanem a 297. szakaszba ütköző szándékos emberölés büntetésben mondta ki hűnösnek Klein Sándort, akit ezért 14 évi fegyházra és 10 évi politikai jogvesztésre ítélte. Az eddig kitöltött vizsgálati fogság beszámftása felől a nyíregyházi törvényszék fog határozni.

A kuriai ítélet terjedelmes indokolása először felsorolja a semmisségi panaszoknak azt a részét, amelyeket a Kuria visszautasítandóknak talált. — Ennek során megállapítja az indokolás, hogy a Kuria mindenképpen köli az a ténymegállapítás, amit az ügyben a debreceni Tábla hozott: csupán a ténymegállapítás alapján bírálhatja el jogilag a hűnösöt. Eszerint erős felindulásra következtetni nem lehet, hiszen a ténymegállapítás értelmében Stark nem bántalmazta Klein Sándort, s így nem lehet beszélni erős felindulásról. Klein Sándor — hangzik az indokolás — 300 pengőért vállalkozott arra, hogy Starkot behozza a céghez, ez meg is történt, de Stark a pénzt nem fizette meg. Innen kezdve ellenséges viszonyban volt egymással a két férfi, sőt Klein uton-útfélen becsmérlő nyilatkozatokat tett hivatalnoktársáról. A vádlott már hónapokkal előbb be akart szerezni egy revolvert, azzal nyilvánvaló szándékkal, hogy azzal Starkot, akire haragudott és féltékeny volt, megölje. Amikor később aztán a fegyvert tényleg be is szerezte, — azt nem használta fel erre a célra és így erősen vitás, hogy akkor még mindig gondolt-e arra a vádlott, hogy gyilkosságot kövessen el. Ehrenfeld Magdával a vádlottnak állítólag viszonya volt, a mi később meglazult közöttük és pedig Klein szerint éppen Stark Andor fellépése miatt. Szeptember 1-én, amikor Strak szabadságáról hazaérkezett, — Klein Sándor a déli órákban levelet kapott Ehrenfeld Magda nagybátyjától és ebből meg tudta, hogy a leány Szatmáron már választott is kéri közül magának vőlegényt. Ez a levél végleg felkavarta a vádlott lelkiállását, ebből felfeszakítva rohant a fatelepre, ahol egész délután rendkívül idegesen, indulatosan viselkedett. Stark ekkor fülfhallatára azt mondta valakinek, hogy „most pedig térjhezadjuk a főnöknek leányát, aztán majd én is megnősülök”. A kuriai ítélet indokolása szerint ennek a kijelentésnek a hatása alatt érlelődött meg a vádlott ez a szándék, hogy a leánnyal kötendő házasságának szerinte legfőbb akadályát Stark Andort elteszi láb alól.

A gyilkosság megüritéséig el-

másfél óra rendes körülmények közt, rendes lelkiállapotban levő embernél elegendő a higgadt megfontolás kiérlelődéséhez, de Klein izgatott lelkiállapotban volt, úgy, hogy a Kuria semmiképpen sem tud arra a következtetéshez jutni, hogy a vádlott előre megfontolt szándékkal követte volna el tettét. Ernyiben tehát a védelem álláspontja és eziránt bejelentett semmisségi panasz helytálló, s ennek megfelelőleg a Kuria szándékos emberölés büntetésben mondta ki hűnösnek a vádlottat. A büntetés kimérésénél a Kuria eny-

hfté körülménynek vette a büntetlen előéletét, a beismerést és azt, hogy a büntetési hatóságok előtt a vádlott önként jelentkezett. Az enyhítő körülményekkel azonban nagyszámú és jelentős súlyosító körülmény áll szemben: közöttük elsősorban az, hogy a vádlott cselekménye rendkívül közel áll a gyilkossághoz, hiszen az ölési szándék már hónapokkal előbb fellobbant benne; ezenkívül súlyosító a brutális és az, hogy nem állította a halott emlékéért meggyalázni, ami sötét árnyat vet jellemére.

A szatócsnál vásárolta meg a rákgyógyító csodakenőcs alkotórészeit a kabai földműves

Kuruzslás miatt eljárás indul ellene.

Megírtuk a napokban, hogy egy kabai földműves engedélyt kért a népjóléti minisztertől, hogy rákgyógyító — csodaszérumát forgalomba hozhassa. A miniszter elrendelte a gyógyszer megvizsgálását és ebből a célból dr. Görgey Márton megyei tisztii főorvos kiutazott Kabára.

Felkereste Oláh Miklóst, aki egyszerű földművesember, írni, olvasni sem tud. Az előjáróság már korábban megállapította, hogy vagyoná soha nem volt és így a rákgyógyító találmányára sem áldozhatott. A tisztiorvos megállapította, hogy Oláh Miklósnak szörtüszöggyulladása volt, de ez sem az ő kenőcsétől gyógyult meg, hanem rendes kvarcolással.

Dr. Görgey Márton főorvos megvizsgálta a „találmányt” is. Megállapította, hogy az nem más, mint vazelin

és kátránnyal kevert más hasonló anyag. Minden hozzávalót, ami a rákgyógyító szerhez szükséges, a kabai szatócsüzletekben szerzett be.

Oláh kijelentette, hogy az egész országból kap leveleket és mindenfelől kérik tőle kenőcsöt. Már régebben és több alkalommal végzett ezzel kuruzslást. Így például megjelent nála egyszer egy ember, annak sárga, meg barna kenőcsöt, sőt, — amint megállapították timsót — és a híres kátránykenőcsöt adta s ezekért 5 pengő 50 fillért és egy üveg denaturált szeszt kért és kapott.

Görgey tisztifőorvos jegyzőkönyvet vett fel az ügyről, megtette a feljelentést kuruzslás miatt, egyben utasította az előjáróságot, hogy tiltsák meg Oláh Miklósnak a kenőcs forgalomba hozatalát.

A nagy szülési fájdalmak miatt halálosan meggyűlölte ujszülött gyermekét

A gyermek állítólag a lelketlen bánásmód következtében 9 éves korában meghalt. — Téli viz idején mezitláb járatták. — A debreceni vizsgálóbírószék széleskörű vizsgálatot indított.

Rendkívül bonyolult és nem mindennapi ügy foglalkoztatja újabban a kabai csendőrséget és a debreceni vizsgálóbírószéket. A különös bűnügy középpontjában egy Kovács Gyuláné nevű kabai asszony áll.

aki ellen súlyos gyanu merül fel arra nézve, hogy az ő lelketlen bánásmódja idézte elő kilencéves kisfiának, Kovács Ferencnek a halálát.

Az ügy jelenlegi stádiumában még semmi bizonyosat sem lehet tudni, a nyomozó hatóság azonban rövid időn belül teljes világosságot fog deríteni a tragikus gyermekhalálra, melynek előzményei egyébként a következők: Kovács Gyuláné kabai asszonynak több gyermeke született, akiket gond- dal és szeretettel nevelt. A legkisebb gyerek, Ferenc kilenc évvel ezelőtt született s hiába volt a legkisebb,

az édesanyja egyes jelek szerint igen rosszul bánt vele.

A múlt év végén Kovács Ferenc súlyosan megbetegedett s rövid idő alatt hirtelen elhunyt. Akkor még senki sem tulajdonított semmi különösebb okot a kilencéves fiu halálának s hamarosan napirendre tértek fölötté.

Néhány héttel ezelőtt azonban bizalmas feljelentés érkezett a kabai csendőrségre.

A néptelen feljelentő azzal vádolta

meg Kovács Gyulánét, hogy az ő lelketlen bánásmódja okozta a kisfiu halálát.

A bizalmas feljelentés alapján a csendőrség széleskörű nyomozást indított, melynek során kiderült, hogy Kovácsné a legkisebb gyermekével igen mostohán bánt.

Jelmegtelenül járatta és télvi idején sem akart cipőt adni a lábára.

Igy azután állítólag gyakran megürité, hogy az amugy sem erős fiúcska télvi idején kénytelen volt mezitláb járni.

Ez a mostoha bánásmód természetesen nem maradt következmények nélkül. A kis Kovács Ferenc súlyosan megbetegedett.

Ekkor az anyja a nyomozás adatai szerint bezárta egy fűtetlen szobába,

ahová senkinek sem volt szabad bemenni. A szerencsétlen gyerek, akit a sok verés is nagyon elcsigázott, nem tudott megbirkózni a betegséggel s egy téli reggel elhunyt.

Miután a nyomozás terhelő adatakat produkált Kovácsné ellen, a kabai csendőrség őrizetbe vette a lelketlen asszonyt és bezárította Debrecenbe a kir. ügyészség fegyházába. Kovács Gyulánét Preineszberger Jenő táblabíró, a központi vizsgálóbírószék elnöke hallgatta ki.

Az asszony a vizsgálóbíró előtt

igen érdekes és egyben különös vallomást tett,

amely, ha valóban bizonyul, az orvosok körökét is foglalkoztatni fogja.

A súlyos bűncselekménnyel gyanúsított anya ugyanis vallomásában elmondotta, hogy amikor áldott állapotban volt, a szüléskor olyan fájdalmak fogták el, amelyeket szinte nem is tudott kibírni.

A borzalmas fájdalmak miatt háttartalan gyűlöletet érzett az ujszülött iránt

s hiába akarta ezt az ellenszenvét legyőzni, valami kegyetlen bosszúérzet fogta el, ha Ferenc nevű fiára gondolt. A többi gyermekét nagyon szereti s örömmel foglalkozik velük, de azt a fiút, aki a születésekor olyan leirhatatlan fizikai fájdalmat okozott neki, csak gyűlölni tudta. Ezért bánt vele kegyetlenül s ezért járatta télen is félig meztelenül.

Preineszberger vizsgálóbírószék elnöke a részletes kihallgatás után szabadlábra helyezte Kovácsné, mivel Kabán rendes lakása van, családjával együtt él s így a szökésétől egyáltalán nem kell tartani. Preineszberger Jenő egyébként csütörtökön délután kiszállott Kaha községbe, ahol a rejtélyes ügy kiderítése végett több tanút fog kihallgatni. Ha szükségesnek találja.

a tragikus végű Kovács Ferenc holttestét is exhumáltatja,

hogy ilymódon kétségtelenül megállapíthassák a halál valódi okát.

Kovács Gyuláné ellen természetesen tovább folyik a bünvádi eljárás s majd csak a vizsgálat befejezése után derül ki, hogy milyen címen emel ellene vádat a kir. ügyészség.

Érdekes eset

A Máv. Egyetértés (wagongár) január 23-ára hirdetett előadására előadására minden ülőhely elkelt. Ezt azért közöljük a nagyérdemű közönséggel, nehogy kifáradjon és helyet még se kapjon. Egyben már most közöljük, hogy január 30-án az Egyetértés Dalegyelet összes helyiségeiben nagy álarcsóbb lesz.

KIIRTOTTA CSALÁDJÁT EGY OSZTRÁK BANKIGAZGATÓ.

Bécs, január 21. Dr. Neuber Adolf steyeri takarékpénztári igazgató lakásán agyonlőtte feleségét és fiát, majd önmaga ellen fordította a fegyvert. Életveszélyes sérüléssel szállították a kórházba. Hátrahagyott levele nem ad felvilágosítást tettének indító okairól.

A KULTUSZMINISZTER ELISMERÉSE KUTHY SÁNDORNAK.

A kultuszminister dr. Kuthy Sándor debreceni ügyvéd, városi tb. főügyésznek, a Városok Kulturális Szövetsége igazgatójának a magyar és külföldi városok között az eddiginei erősebb kapcsolatok megteremtéséért és a magyar kultúra külföldön való terjesztése körül végzett eredményes munkásságáért elismerését fejezte ki.

ELITÉLT KOMMUNISTA.

Pécs, január 21. Tegnap este a dombovári állomáson a csendőrség letartóztatta Halacs Mihály 30 éves munkanélküli kaposvári szabósegédét, aki a budapesti vonattal érkezett Dombóvárra. Több ezer darab rőpcédulát találtak nála és ugynevezett vörös segélybélyegeket. Kihallgatása során azt mondotta, hogy a kommunista a nyomtatványokat Budapesten kapta a munkanélküli szabók közvetítő helyén. A csendőrség megállapította, hogy összeköttetésben állt a budapesti kommunista központtal és hogy két évvel ezelőtt Államellenes hírszerkedésben is nyolchónapi fegyházra ítélték.

— Csanádvármegye megkereste Hajdúmegyét, hogy támogassa azt a feliratát, amelyben a községi háztartási törvény megalkotását kéri. Az ügy a legközelebbi közgyűlés elé kerül.

— Szabolcs megye és a névmagyarosítás. Annakidején megírtuk, hogy Hajdúmegye törvényhatósága olyan határozatot hozott, hogy felír a kormányhoz és kéri a névmagyarosítás könnyebbé és gyorsabbá tételét. A határozatot pártoló feliratok küldése végett minden törvényhatóságnak, köztük Szabolcs megyének is megküldték. Tárgyalás alá is vették és úgy határoztak, hogy a névmagyarosítás meggyorsítására nincs szükség, mert az eljárás úgy is elé gyors.

— Vitadélután az Ady-Társaságban. Rendkívül érdekesnek ígérkező vitadélután rendez az Ady-Társaság vasárnap délután 5 órakor a Déri-Muzeum előadótermében. A vita tárgya: a szellemtörténet. Az új tudományos módszer és szemlélet körül már évek óta heves viták zajlanak a magyar tudományos életben s e viták igen gyakran csapnak át világnézeti és politikai térré is. A szellemtörténet problémakörét vasárnap dr. Haász Imre fogja ismertetni s az előadásához kapcsolódik majd a változatosnak ígérkező vita, amelyben bizonyára ezúttal is sokan vesznek részt. Belépés díjtalan.

— Vallásos ünnepély a Nyilastelepen. A nyilastelepi református egyházzsoltos s annak kebelében működő Lőrinczy Zsuzsanna nőegylet és leánykör a nyilastelepi imaházban január hó 24-én, délután 5 órai kezdettel vallásos ünnepélyt tart. Műsora: 1. Gyülekezeti ének: 236. dicséret 1. 4. verse. 2. Imádkozik: Papp Imre lelkész. 3. Énekel a Nyilastelepi Törekvés Dalárdája Szoleczy Ede karnagy vezetésével. 4. Szaval Barcsa Áron tanítójelölt. 5. Énekelnek az Enyedy nővérek. 6. „A kereszténységet fenyegető veszedelem” című előadást tart dr. Lencz Géza egyetemi tanár. 7. Énekel: Varga Panna tanítónő. 8. Szaval Juridesz Kálmán. 9. „Tanulj megbocsátani”, színdarab. Előadják a leánykör tagjai és a kislányok. 10. Énekel Vári Szalai Lajos komédi tanító. 11. Szaval Bódi Mária. 12. Énekel a Nyilastelepi Törekvés Dalkör. 13. Imádkozik Kovács József lelkész. 14. Záróének: 245. dicséret 10. verse. Műsormegváltás kötelező. Műsor ára: Állóhelyre 20 fillér, ülőhelyre 40 fillér.

— LIPINSKAJA. A hangversenyrendezés kéri azokat, akik Lipinskaja január 30-iki egyetlen előadójára jegyeket jegyeztek elő, hogy a nagy érdeklődésre való tekintettel, azokat a hétfői nap folyamán (január 25.) felvétel nélkül kiváltani szíveskedjenek. Jegyfelvétel a Bika hallban.

— 30 mázsa tengerit lopott a gazdától. Püspökladányból jelentik; Kéry János nagybirtokos bejelentette a csendőrségen, hogy gabonarakarából nap-nap után mázsszámra tűnik el a tengeri. A csendőri nyomozás során kiderült, hogy a gazda egyik gazdasági tisztviselője dézmálja a magtárt. Vallatása során bevallotta, hogy már pár hónapja lopja gazdáját és összesen 30 mázsa csöves tengerit hordott el.

— Dr. Faragó László és Kertész Debrecenben. Vasárnap délelőtt fél tízenegykor a magánújságírók Ferenc József út 30. sz. helyiségében aktuális témáról: „A magánújságíró mai problémái” címmel tartanak előadást. Dr. Faragó László és Kertész Miklós a tisztviselőkörökben jólismert kiváló képzettségű fővárosi előadók. Az előadás az érdeklődők számára is teljesen díjtalan.

Súlyos pénzbüntetésre ítélték egy házigazdát, aki 8 pengő házbérhátralék miatt levette lakója lakásáról az ajtót

Érdekes ügyben hozott tegnap — 48 órában belül — ítéletet a debreceni rendőrségen dr. Maly Sándor rendőrfogalmazó, kihágási bíró. A rendőrség központi ügyeletén két panaszos is emelt panaszt amiatt, hogy a házigazdájuk levette a lakásukról az ajtót és a dermesztő hidegben ajtó nélkül maradt a lakás. A rendőrség központi ügyeletéről azonnal detektíveket küldtek ki a háztulajdonosokhoz és az egyik háztulajdonos engedett is a detektív felszólításának és tekintettel a lakója nehéz helyzetére, visszatette az ajtót a helyére, egyúttal haladékat is adott lakójának a házbértartozás megfizetésére.

A másik panaszos, Tóth Imre napszamos Kis Dénes Rigó uca 8. szám alatt levő házában lakik és nyolc pengővel tartozik egyhavi házbér fejében. Kis Dénes azonban a detektív felszólítására sem tette vissza az ajtót, sőt a mikor a detektív elment, letépte az ajtó helyére akasztott ponyvát. Tóth Imre a detektív után szaladt, aki azou-

ban azt mondta Tóthnak, hogy inkább húzódjanak meg éjszakára valahol, de ne tüzzenek össze a házigazdával, amíg az ügy tárgyalásra nem kerül.

Az ügy sürgős voltára tekintettel, tegnap már meg is tartotta a tárgyalást az ajtó ügyében dr. Maly Sándor kihágási bíró. Kis Dénes háztulajdonos beismerte, hogy tegnapelőtt levette az egyhavi házbérhátralékot, nyolc pengőt Tóth Imréől, akivel emiatt szóváltásba keveredett és végül levette Tóth lakásáról az ajtót, amelyet elzárta a fűskamrájába, sőt azt sem tagadta, hogy Tóth lakásáról letépte a ponyvát is, de kijelentette, — hogy most már visszaadja az ajtót.

A kihágási bíró, tekintettel arra, hogy Kis Dénes büntetlen előéletű, 50 pengő pénzbüntetésre ítélte, de egyúttal figyelmeztette, hogy ismétlődés esetén sokkal szigorúbb büntetés vár rá. Kis Dénes az ítélet ellen fellebbezést jelentett be.

— A Debreceni és Hajdúvármegyei Kertészeti Egylet igazgató választmányja e hónap 24-én, délelőtt 10 órakor tartja gyűlését a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara tanácstermében Debrecen, Hunyadi u. 5.

— Segélykiáltás a jászivű emberekhez. Szinte elképzelhetetlen nyomorban él a régi Téglavetőben özv. Tóth Józsefné sz. Villás Julianna és két kislányával és özv. Dobi Istvánnal. Tóthnének évekként ezúttal meghalt a férje s azóta ő csomagfordásból tengeti nyomorúságos életét. Alig van mit enniük, mert bizony a csomagfordás manapság nem jövedelmező foglalkozás. Most Tóthné azzal a kérelemmel fordul lapunk útján a jászivű emberekhez, hogy segítsenek rajta és családján. Akár természetben, akár pénzbeli adományt nagy köszönettel vesz. Az adományokat özv. Tóth Józsefné, Téglavető, Gödrököz C. 1. sz. alá lehet küldeni.

— Szalacsy R. Imre új regénye: Aranyék, mely elkíséri az embert, kapható a kiadóhivatalban. Ára 50 fillér.

— Megfagyás fenyeget egy hat tagból álló szegény családot. A Cserepes uca 16. szám alatt Jakik Madarász Sámuel napszamos, aki a világháborúban gyógyíthatatlan betegséget kapott. Madarász azóta magával tehetetlenül fekszik a szegényes lakásban s felesége és 4 gyermeke éhezik és nyomorog. A mostani nagy hidegben valósággal megfagyás és éhhalál fenyegeti ezt a hat tagból álló nyomorgó családot, a mely most még a 10 pengő havi lakbért sem tudja megfizetni. A jászivű emberek figyelmébe ajánljuk a Madarász-családot. Aki teheti, segítsen akár természetben, akár pénzbeli adománnyal a szerencsétleneken. Az adományokat a Cserepes uca 16. szám alá kell küldeni Madarász Sámuel címére.

X A szép fénykép mindig örömet okoz Önnek, valamint barátainak, rokonainak és kedves ismerőseinek. — Készíttessen egyet Liener műtermében. Csapó uca 1.

— Leforrázta magát egy tízenhatónapos gyerek és meghalt. A vámospécsi csendőrség telefonon jelentette a debreceni kir. ügyészségnek, hogy Guba Lajos ottani lakos tízhónapos Antal nevű fia véletlenül leforrázta magát s égési sebeibe belehalt. A vizsgálat megállapítása szerint a halálos szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség, mert azt a véletlen idézte elő. Így azután a kir. ügyészség a kis Guba Antal eltemetésére megadta az engedélyt.

— A sógora lakásán akasztotta fel magát. Hajdúböszörményi jelentés szerint Varga János 23 éves gazdalegény öngyilkossági szándékból felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. Varga János tegnap elment sógorának, ifj. Orbán András hajdúböszörményi gazdának a lakására, a hol senki sem sejtette, hogy a fiatal legény milyen sötét tervvel foglalkozik. Később Varga eltűnt s mire megtalálták, már kimeredt testtel függött a kötélen. Valószínű, hogy a fiatal legény szerelmi bánata miatt vált meg az életől. Eltemetésére a debreceni kir. ügyészség megadta az engedélyt.

— A Tiszántúli Szépművés Céh 1932. évi irodalmi almanachja, mely a magyar könyvpiac egyik szenzációja, már 2 pengőért kapható a „Debrecen” kiadóhivatalában, — valamint Csillag Arthur, Csáthy Dezső, Gárdos József és Antalffy József könyvkereskedésében. Az almanach bolti ára eddig 3.20 pengő volt, míg most könyvpiaci forgalomban is 2 pengőért lehet kapni.

— A „Katonadolog” című rendkívül érdekes háborús regény újra kapható kedvezményes áron, 50 fillérért lapunk kiadóhivatalában.

— Baleset munka közben. Onosi Sándor 45 éves asztalossegéd az Eötvös 87. sz. alatt levő asztalosműhelyben dolgozott. Munka közben a körfűrész a kezét elkapta és két ujját összezúzta. A mentők részestették első segélyben, majd kiszállították a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették.

— Ma a következő gyógyszerértárlartanak éjjeli szolgálatot: Megváltó Piac u. 18. — Aranygyászár, Kosuth u. 8. — Magyar korona, Péterfia u. 10. — Arany János, Csapó u. 66. — Szt. Háromság, Homokkerti, Szabó Kálmán u. 14.

— Meg lehet-e élni évi százezer fontból? Londoni lapok írják: Adóügyi szakértők kiszámították, hogy Angliában lehetetlenség évi 100.000 fontból megélni. Ennek a jövedelemnek évi adója 61.522 font, s miután a tőkét még örökösödési adó ellen is szokás biztosítani — az adó a tőke 50 százalékát emésztene fel —, az évi 46.000 font újabb terhet jelent. A 100.000 fontból tehát adókra és adóbiztosításra évi 107.522 fontot kellene fizetni.

— A debreceni (KIE) fotoklub összejövetelét e hó 22-én, péntek este 6 órakor fogja megtartani, amelyen ezúttal kiállítási és egyéb fontos ügyek letárgyalása kerül napirendre. Nagyon kérjük tagjaink pontos megjelenését. A vezetőség.

— Debreceni Homokkerti Sport Club kulturstje január hó 31-én, vasárnap este pontosan fél 8 órai kezdettel, éremkiosztással egybekötött családi műsoros kabaréest rendez a Homokkerti Ref., Olvasókör helyiségében, Szabó Kálmán uca 31. sz. alatt. Rendező: Pongrácz Jenő jh. Műsor: 1. Nyilván a Sportklub zenekarától. 2. Büvös szoba. Vigjáték 1 felvonásban. 3. Tncszám. Táncol: Rácz István. 4. Pepi pajtás. Vigjáték 1 felvonásban. Szereplők: Csontos Kálmán, Pongrácz Mária, Malinák László, Hegedűs Mihály, Szabó Károly, Fülöp Lajos. 5. Énekszám: Szabó Károly. 6. Szerelmi anyós. Vigjáték 1 felvonásban. Szereplők: Nagy Linuska, Polgár Bőske, — Csontos Kálmán, Dudás József. 7. Holdkórosok. Vigjáték 1 felvonásban. Szereplők: Malinák László, Szabó Károly, Kerezi Béla, Fülöp Lajos, Hegedűs Mihály. 8. Éremkiosztás. — Végzi Patay J. zsef, a sportklub elnöke Belépődíj nincs, kegyes adományok a felszerelés javára köszönettel elfogadunk.

X Liener fényképész esküvői felvételei utólréhetetlenek.

— Az Egységes Pártkör fiatalosági társas összejövetelét vasárnap délután az Arany Bika kistermében tartja.

— Új motorvonatpár Biharkeresztés és Biharpüspöki között. Folyó év január hó 22-től kezdődőleg Biharkeresztés és Biharpüspöki között 523-a és 532. sz. alatt egy új motorvonatpárt helyezünk forgalomba. Az 523-a Biharpüspökből 15 órakor indul és Biharkeresztésre 15 óra 20 perckor érkezik. Az 532. Biharkeresztésről 12 óra 44 perckor indul és Biharpüspökbé 13 óra 04 perckor érkezik. Az 523-a sz. vonatnak közvetlen csatlakozása van Nagyvárad felől, míg az 532. sz. vonatnak Nagyvárad felé.

— A Mesterceccal egyházzsoltos folyó hó 21-én, délután 6 órai kezdettel az egyházzsoltos tanácstermében tartotta meg rendes heti bibliaóráját. A gyülekezet éneke után bibliát olvasott és előimát mondott Szabó Pál s. lelkész. Közéneke után bibliát magyarázott Kolozsváry Kiss László vezető lelkész, — utána Borsos Gizike és Farkas Irénke leánykörtagok szavalata, továbbá Szalacsy József th. felolvasása tették változatosabbá a bibliaóra műsorát, mely Kolozsváry Kiss László vezetőlelkész utóimája után a gyülekezet énekevel ért véget. A jövőheti bibliaórára is mindenkit szeretettel hív és vár az egyházzsoltos vezetőség.

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc ucai templomban: pénteken este négy óra húsz perckor. Szombaton reggel egynegyed nyolc, délelőtt fél tizenegy, délután fél négy, este 6 óra tíz perckor. — A Kápolnási ucai templomban szombaton reggel fél 8 órakor, egyébként pedig mint a Deák Ferenc ucai templomban. — Hétköznapokon mindkét templomban reggel háromnegyed hét és este négy óra negyven perckor. A Vallásügyi osztály

Köszvény Reuma Csuz
Izületi és hasogató fájdalmak
legbiztosabb gyógyszere
RHEUMAGEL
Próbatus 2 pengő.

Főraktár: ARANY ANGYAL gyógyszerértárl
Piac- és Szent Anna-úca sarok. Alapítási év: 1670

Az első korcsolyaverseny és jégünnepély Debrecenben

Megemlékezzünk már arról, hogy a Debreceni cserkészkerület január 24-én nagy korcsolyaversenyt és jégünnepélyt rendez a Csónakázó-tayon. A verseny és a jégünnepély részleteit az alábbiakban közöljük:

A verseny négy csoportból fog állani korosztályok szerint. 1. csoport 8 évig, 2. csoport 8-14 évig, 3. csoport 14-18 évig, 4. csoport 18 évtől feljebb. Az első korosztályban indulóknak lesz 100 méteres versenyfutás és háromperces szabadon választott műkorcsolyázás. A második korosztályban induló leányok és fiúk számára lesz 200 méteres gyorskorcsolyaverseny és műkorcsolyaverseny, melynél kötelezők: koszu, ivelés, hármas és két perc szabadon választott mutatvány. A harmadik korosztályban lesz 500 méteres gyorskorcsolyaverseny és műkorcsolyaverseny, melynél kötelezők: ivelés mindkét lábba, hármas mindkét lábbal ki-fel-fel kezdve, ellenhármas, ellenfordulatok, hurkolás és 2 perc szabadon választott mutatvány. A negyedik korosztályban indulók számára lesz 1500 méteres gyorskorcsolyaverseny és műkorcsolyaverseny, melynél kötelezők az előbbi csoportban írtakon kívül hármas nyolcas és hurkos nyolcas. A páros versenyek összeállítása 18 éven aluliaknak nemre való tekintet nélkül történhet, míg a 18 éven felülieknek külön lesz férfi és vegyes páros verseny.

A versenyek vasárnap reggel veszik kezdetüket és délutánra csak a döntők maradnak. Ezért ezúton kérjük a versenyre benyvezetteket, hogy a gyorskorcsolyázók vasárnap reggel 9 órára, a műkorcsolyázók pedig 10 órára teljes felszereléssel jelenjenek meg a Csónakázó-ótnál és ott a zsűri elnökénél jelentkezzenek.

Délután két órakor kezdetét fogja venni a legjobb eredményt elérték mérkőzése, melynek befejeztével a díjkiosztás is megtörténik. 5 órakor kezdődik a nagy jégünnepély farsangi felvonulással, melynek keretében az Erő csapat tagjai vonulnak fel tréfas jelmezekben váltakozó színű reflektorok tüzeiben. Majd a már említett Horn Elza — Hadházy Lenke — Naményi Gyula — Naményi Zoltán műkorcsolya-quadett bemutatása következik. A sötétség beálltával tűzijáték fogja a közönséget szórakoztatni mintegy félórán keresztül, mely után a jégkocny-t mutatnak a be a közönségnek. Az egész végeztével pedig az erre külön elkerített részen tánc lesz külön gramofonzenére, mely különben egész délután szólni fog.

A melegebben büffé áll a közönség rendelkezésére.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Smilnyák Mihály fr. fiu, Mihály; Keresztessy Sándor rendfelfüggetelőhelyettes, fiu, Kornél; v. Váradi János ny. honv. törzsőrmester, leány, Mária; Takaró Bálint gazdálkodó, fiu, István; Tóth Imre lakatos, leány, Margit; Kiss Mihály gazdálkodó, leány, Róza.

Halálozások: Rózsa Mihály ref., 85 éves, Kishegyesi út 40. Hajdu István ref. 27 éves, Percudiló 58. Grósz Blanka ízr., 21 éves, Ujfehértó.

Eljegyzések: Bársony István — Kovács Julia; Gyöngyösi Ferenc — Pataki Anna; Szolnoki Sándor — Krankovics Mária; Tóth Kálmán — Tóth Erzsébet; Dudás István — János Zsuzsa; Bihari Ferenc — Vilmányi Katalin; Gali József — Nagy Margit; Ormos István — Mézáros Erzsébet.

Felhívás a népszámláló biztosokhoz! A népszámlálás vezetője felhívja azokat a népszámláló biztosokat, akik a kijavítás végett átvett anyagot még nem hozták vissza, hogy azt kijavítva f. hó 23-án déli 12 óráig okvetlenül szolgáltatassák be a történelmi levéltárba. (Városháza, fsz. 5. ajtó.)

DALOSROVAT.

Tudatom a XI. daloskerület taggye-sületeinek vezetőivel, hogy a kerület levelezési címe: Györi Lajos főtitkár h., Debrecen, Percses 22.

Egyben a taggyesületek vezetőit fel kérem, hogy pontos levelezési címfüket — tekintettel az ezévi kerületi ver-senyre — a fenti címmel levelezőlapon tudassák.

Dr. Görgey Márton,
ker. üv. elnök.

Istentiszteletek ideje az orth. ízr. templomban. Péntek délután 4.17, szombaton reggel 8, délután 3 órakor. Szombat kezdete pénteken délután 4.07, vége szombaton délután 5.15 órakor.

A Csapókerületi Olvasókör a tagok közötti társadalmi érintkezés fejlesztése és népies szórakozás céljából január hó 27. napján, vasárnap este 8 órakor saját helyiségében, Csapókerület, Kisfaludy u. 39. sz. alatt családias jellegű teastélyt tart. Belépődíj nincs. Adománycsúkat a Kör javára köszönettel fogadjunk. Szórakozásról a vígalmi bizottság gondoskodik.

Kertészeti előadásorozatát e hónap 20-án kezdte meg a Debrecen és Hajdúvármegyei Kertészeti Egylet Debrecenben a városházán; délután 4 órakor előadást tartottak: Czapáry Bertalan, az egylet ügyvezető igazgatója a szőlő dugványokról, továbbá a koszu-rú megváltásról; bejelentette a virágos kertverseny pályázatának nyertesét és az egylet most megjelent „Kertgazdaság” című havi folyóiratát mutatta be, ami a nagy számban jelen volt hallgatóság körében nagy felstést keltett s tömegesen adták fel előfizetési megrendeléseiket. Előadást tartott még Papp Gyula ny. máv. főkertész „A házi kiskertek berendezése” címmel. Mindkét előadást nagy figyelemmel — hallgatta meg az egybegyűlt illusztris közönség. Az előadások idejére vonatkozólag a hallgatóság úgy határozott, hogy azok minden alkalommal szerdai napon és délután négy órakor kezdődjenek.

Felhívás. Felkérem a szabadcsapatok intézőit, hogy a mára megbeszélte gyűlés a dgyvárosban nem lesz megtartva, helyette folyó hó 26-án, kedden a Mesterucci Madarász-féle vendéglőben lesz megtartva. Intézőség.

Olasz lap a magyar zenei életéről. A Rómában San Martino gróf elnökléte alatt működő zenei szervezetek nemzetközi szövetsége hivatalos lapja januári száma vezető helyen közli a szövetség magyar nemzeti bizottsága delegátusainak dr. Kun Imrénének és dr. Kuthy Sándornak az 1931. évi magyar zenei életéről szóló jelentését. A jelentés beszámol az előadott zenei újdonságokról, az orkesztrális és kamarazenéről, a tervezett zenei ünnepekről, a nemzetközi koncertestéről, a rádió zenei tevékenységéről és a vidéki városok zenei életéről.

Stilszerű büntetés. Dél-Kalifornia egyik városában a büntetőtörvénysek nyolc négert, akik egy családi biblia birtokáért véres verekedést rendeztek, arra ítélt, hogy öt napon belül hibátlanul tanulják meg könyv nélkül a 133. zsoltárt, amely így kezdődik: „Lám milyen szép és szívet vidító, ha fivérek békességben lakoznak együtt”

EUTOR.
vásárlás előtt tekintse meg — véteklényszer nélkül, a FAIPARR T. mintatereit bent a Király-utcában, 4. szám alatt.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

A Városi Takarékszövetkezet és Hitelintézet igazgatósága a tegnapi közgyűlésen adott számot múlt évi eredményes működéséről

A Városi Takarékszövetkezet és Hitelintézet Rt. tegnap délben tartotta meg 58. éves rendes közgyűlését. A közgyűlésen dr. Vásáry István polgármester elnökölt, aki melegen párentálta el dr. Freund Jenőt, a felügyelőbizottság múlt évben elhunyt érdemdús elnökét.

A közgyűlés egyhanguan elfogadta az ügyész által bemutatott mérleget és igazgatósági jelentést és a felmentvényt az igazgatóság és felügyelőbizottságnak egyhangulag megadta.

Ifj. dr. Magoss György vezérigazgató előterjesztésére egyhanguan közfelkiáltással az igazgatóság tagjaiul három évre megválasztották a következők:

Dr. Vásáry István polgármester, dr. Vargha Elemér h-polgármester, Ary Lajos főszámvevő, dr. Miszti Károly főügyész, Magoss György dr. felsőházi tag, dr. Ruffy Varga Kálmán felsőházi tag, ifj. Schvarcz Vilmos kamamai alelnök, Ungváry József földbirtokos, Zöld József tb. h-polgármester, akik eddig is tagjai voltak az igazgatóságnak, valamint Hegyemegi Kiss Pál országgyűlési képviselő, Debreceni Jenő igazgató, Tóth Lajos építész.

Ugyancsak a vezérigazgató javaslatára megválasztották a felügyelő bizottság tagjaiul dr. Vass Károly tb. főjegyző, vitéz Somogyi Rezső főszámvevőhelyettes és dr. Nagy István ügyvéd, póttagokul dr. Balla Bertalan tanácsnok és Félégyházi János.

Az intézet az elmúlt nehéz esztendő gazdasági viharai között fényesen megállta helyét — amint az a betérjesztett számadásokból s jelentésekből megállapítható — Ez az igazán szép eredmény, amely a normális viszonyok mellett elért teljesítmények mellett is dicséretre méltó, elsősorban ifj. dr. Magoss György vezérigazgató és munkatársai, Harsányi Pál és Vásáry László igazgatók körültekintő munkásságának és irányításának köszönhető. A vezérigazgató és munkatársai, nemkülönben az intézet igazgatósága, élén Vásáry István elnökkel, mindenkor számolt azokkal az altruista szempontokkal, amely a Városi Takarékszövetkezetnek tradíciója volt mindenkor, de különösen amióta Debrecen városa vállalt az intézetnél érdekeltséget.

Az igazgatóság jelentéséből kiemeljük a következő érdekesebb részleteket:

„Az elmúlt évben a hitelre jogosan igénytartók szükségleteit képtelenek voltak az intézetek kielégíteni és ezáltal olyan vállalkozások sem nyertek megfelelő támogatást, amelyek különben életképesek és megfelelően jövedelmezőek lettek volna. Nem tudtak hitelhez jutni olyan hitelígénylők, akik megfelelő fedezettel rendelkeztek és egy átmenetileg igénybevett pénzügyi hitel által esetleg végzetes katasztrófát tudtak volna elkerülni.

A hitelkrízis a múlt évben országunkban eddig nem képzelt méreteket öltött. Mégis most, amikor az elmúlt évi munkánk eredményét a tisztelt közgyűlés elé terjesztjük, azzal az érzéssel tesszük

ezt, hogy a Városi Takarékszövetkezet és Hitelintézet Rt. a reá háramlott feladatoknak a múlt évben is a lehetőség legvégső határáig eleget tett.

Adósaink túlnyomó nagyrésze kellőképpen értékelte és értékeli a Városi Takarékszövetkezet és Hitelintézet Rt. kiméletes hitelpolitikáját és kötelezettségeinek teljes erejével kíván eleget tenni. Éppen ezért bizton reméljük, hogy rendezetlen anyagunk az országos átlagos százalékszerű szintre való lényegesen alatta fog maradni. Végredményképpen váltókihelyezésünk az elmúlt évben 350.000 pengővel emelkedett.

A város közönsége, de általában ügyfeleink részéről az intézetünkkel szemben megnyilvánuló nagyfokú bizalom jele az, hogy betétállományunk — dacára a múlt évben dult válságnak, összesen csak 245.000 pengővel csökkent. Ez a múlt évben kimutatott összesen 4.004.000 pengő cca. 6.1 százaléka. Ez a körülmény mindenesetre abban is leli magyarázatát, hogy a bankzárlat alatt az államhatóságok által elrendelt és kötelező felmondási időktől eltérve, intézetünk a mai napig egyetlenegy betétnél sem kívánta meg a betevők részéről a betétek felmondását, mely mindeztől minden betétet akadálytalanul tudott kifizetni.

Zálogházunk kb. ugyanazt a forgalmat bonyolította le, mint az elmúlt esztendőben. A reá váró feladatoknak megfelelt és a nála jelentkezett igényeket ki tudta elégíteni.

Az elért üzleti eredmény lehetővé teszi azt, hogy részvényeseinknek megfelelő osztalékot fizethessünk s éppen ezért javasoljuk a t. közgyűlésnek hogy a 223.881 pengő 30 fillért kitevő tiszta nyereségből adassék osztalékokra 6 százalék, 68.000 drb részvény után, darabonként 2.10 pengő, összesen 142.800 P.

A mérleg összeállításánál alkalmazott szigorú elvekre egyébként jellemző, hogy amíg a kamattartozások vagyonszerűen nincsenek felvéve, addig az előre bevett kamatok címén több mint 105.000 pengő vételettel fel teherelték. A Városi Takarékszövetkezet mérlege tehát minden tekintetben mintaszerű, ami csak közmegegyezést kelt és az eddigi bizalom megtartására és emelésére kiválóan alkalmas.

Elismerés illeti érte az intézet kitünő vezetését.

TERMÉNYTÖZSDE.

Ugy a készárúvásáron, mint a határ-időpiacon lényeges áremelkedések voltak. A készárúvásáron a buza 40—50, a rozs 10—25, a zab 25, a tengeri és a korpa pedig 20—20 fillérrel drágult. A határidőpiacon a búzánál 53, a márciusi rozsnál 35, a májusi tengerinél pedig 45 filléres áremelkedés mutatkozott a tegnapi zárlattal szemben.

Egyrészt a mérsékelt kínálat, amely ugy a fővárosban, mint a vidéken mindinkább érezhető, másrészt az ezzel kapcsolatos jelentékeny fedező vásárlások a határidőpiacon okozták a lényeges áremelkedést.

A határidőpiac hivatalos árjolyomai:
Buza márciusra 13.10—13.12, májusra 13.95—13.96. Rozs márciusra 15.00—15.05, májusra 15.60.

A budapesti árutőzsde hivatalos árjolyomai: Buza tiszai 77 kg-os 13.10—13.70, 78 kg-os 13.25—13.85, 79 kg-os 13.40—14.00, 80 kg-os 13.50—14.10, felsőtiszai, jászszági, dunántúli 77 kg-os 12.30—12.60, 78 kg-os 12.45—12.75, 79 kg-os 12.60—12.90, 80 kg-os 12.70—13.00, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 12.35—12.65, 78 kg-os 12.50—12.80, 79 kg-os 12.65—12.95, 80 kg-os 12.75—13.05. A különleges (80 kg.) tiszai buza 14.00—15.00. Rozs 13.75—14.00, tak. árpa I. 17.00—17.25, tak. árpa II. 16.25—16.75, felvidéki sörárpa 19.00—22.00, egyéb sörárpa 18.00—19.00, zab I. 22.15—22.50, zab II. 21.75—22.00, tiszai tengeri 14.50—14.70, egyéb tengeri 14.60—14.75, korpa 12.40—12.60.

Csikágói zárlat.

Buza márciusra 57 és háromnegyed (58), májusra 60 (60), júliusra 59.5 (59.5).

Tengeri márciusra 39 és egynolcad (39.25), májusra 41 és háromnyolcad (41.65), júliusra 43 (43).

Zab márciusra 25 és háromnyolcad (25.25), májusra 26.25 (26.25), júliusra 25 és önyolcad.

Rozs márciusra 45.25 (45.50), májusra 47 és háromnyolcad (47.50), júliusra 47 és háromnegyed (48).

Ferencvárosi sertésvásár.

A ferencvárosi sertésvásárra 3100 volt a felhajtás. Eladtak elősúlyban kilogrammonként könnyű sertést 60—66, közepes sertést 66—82, nehéz sertést 82—84, keresztzett sertést 80—84 fillérért. Az irányzat lanyha volt.

Ipartestületi közlemények.

A kőművesiparosok szakosztálya f. hó 22-én, pénteken délután 3 órakor az Ipartestület tanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárty: Elszámolás a miskolci kongresszus eredményéről és egyéb fontos ügyek. Ezen ülésre a szakosztályi tagok feltétlenül és pontos megjelenését ezton kéri a szakosztály elnöksége.

A szobafestő, mázólo és cimpesztő szakosztály f. hó 23-án, szombaton délután 5 órakor az Ipartestület helyiségében ülést tart. Tárty: Két előjárósági tag jelölése, illetve szakosztályi elnök választása és két előjárósági póttag jelölése. Az ülés fontos voltára való tekintettel, a szakosztályi tagok teljes számu és pontos megjelenését ezton kéri a szakosztály elnöksége. azzal a megjegyzéssel, hogyha netalán ezen ülés határozatképtelen lenne, akkor a következő ülés — a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül — határozatképes lesz.

A cipész, cipőfelsőrészkesztő és papucsos szakosztály f. hó 24-én, vasárnap délelőtt 9 órakor tartja az Ipartestület kistanácstermében tisztújító ülését. Tárty: Három előjárósági rendes tag jelölése, illetve szakosztályi elnök választása és három előjárósági póttag jelölése. Ezen ülésre minden szakosztályi tag feltétlenül és pontos megjelenését azzal a megjegyzéssel kéri a szakosztály elnöksége, hogyha ezen ülés esetleg határozatképtelen lenne, akkor a következő ülés — a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül — határozatképes lesz.

A kádár szakosztály f. hó 22-én délután 5 órakor az Ipartestületben tisztújító ülést tart. Tárty: Egy előjárósági rendes tag jelölése, illetve szakosztályi elnök választása és egy előjárósági póttag jelölése. Az ülés fontos voltára tekintettel, a tagok teljes számu és pontos megjelenését ezton kéri a szakosztály elnöksége, azzal a megjegyzéssel, hogyha esetleg ezen ülés határozatképtelen lenne, akkor a következő ülés — a tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

M. Kir. Államvasutak Üzletvezetősége Debrecen.
246—1932. I. szám.

PALYAZATI HIRDETMÉNY.

Üzletvezetőségünk területén a tiszalök—hajdudorogi pályaeorvosi szakaszon betöltendő pályaeorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetünk.

A pályaeorvos javadalmazása az utazási, tüzelő- és világítóanyag kedvezményen kívül a kezelése alá utalt tagok létszámához és a vonalszakasz kilométrikus hosszúságához igazodik.

Felhívjuk mindazokat, akik ezt az állást elnyerni óhajtják, hogy születési anyakönyvi kivonatukkal, orvosi oklevelük közjegyzőileg hitelesített másolatával s eddigi alkalmazásukat, valamint az u. n. tanácskörtársaság alatt fennállott proletárdiktatura s a román megszállás ideje alatt tanúsított magatartásukat igazoló eredeti okiratokkal felszerelt pályázati kérvényüket a debreceni üzletvezetőség I. (titkársági ügyek) osztályához jelen hirdetés megjelenése napjától számított 8 napon belül adják be. A később beérkező pályázati kérvények nem vétetnek figyelembe.

HIRDETMÉNY.

A hajdudhadházi nagyerdő birtokosság a Bocskay-kert állomás melletti Nagyerdő birtokán kb. 350 szál száz éven felüli tölgyfát darabonként tövön nyilvános árverésen eladó. Árverés f. é. január hó 29. és 30-án reggel fél 9 órakor kezdődik.

Megállapítottak

a hitel és betétkamat tételeket.

A hivatalos rátaleszállítás után az egész gazdasági életben rendkívül érdeklődéssel várták, hogy az Országos Hitelügyi Tanács, amelyet azzal bíztak meg, hogy a mindenkor hivatalos kamatlábnak megfelelően állapítsa meg a magángazdaság kamattételeit, milyen döntést hoz e tételek dolgában. A delután elterjedt hírek szerint, a hitelkamat a vidéken 11, a fővárosban 10 és fél százalék lehet maximálisan.

A betétekre vonatkozóan pedig arról voltak informálva, hogy a vidéken a látra szóló tételeknél 6.75, a lekötött tételeknél 7.25, a fővárosban a látra szóló tételeknél 5.25, a lekötötteknél 6 százalék a maximális kamattétel.

A pesti vágó állatvásárok.

A vágómarhavasárra felhajtottak 698 vágómarhát. Ökör, legjobb minőségű 74—80, kivételesen 86, középminőségű 45—66, gyenge 32—44, bika, legjobb minőségű 52—54, kivételesen 58, középminőségű 40—50, gyenge 32—38, tehén, legjobb minőségű 60—66, középminőségű 37—58, gyenge 28—36, bivaly 18—26, növendékmarha 40—58, kicsontoznivaló marha 28—26. — Az irányzat lanyha volt.

Szerkesztői üzenetek

Kassai-uti lakosok. Villamos, autóbusz, vagy semmi című cikket félre tettük és mihelyst a kérdés aktuális lesz, felhasználjuk. Jelenleg nincs másról szó, csak arról, hogy a villamosforgalmat terjesztik ki a Köztemetőig. P. I. régi előfizető. Panaszos sorait közvetlen eljuttatjuk a polgármester urhoz.

Egy érdeklődő. Használt ruhákat szívesen fogad a városi inségakció lebonyolítására kiküldött bizottság (város-háza) és eljuttatja a rászorultaknak. Tessék ott feljuttatni. Az a gondolat, amit Ön felvet, nevezetesen, hogy házanként gyűjtsek össze a használt ruhákat a nyomorogók számára, mint más városokban teszik, nagyon helyénvaló és az illetékesek figyelmébe fogjuk ajánlani.

Varga Gyuláné, ki négy apró gyermekével nyomorog, közölje pontos címét a szerkesztőséggel. Hozzánk küldött leveléből éppen a lakcímét felejtette ki.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Kicsim!
Jól vagyok. Tévedés lehet, küldtem. Vasárnap lehetséges? M. 1401

Alkalmazási nyer

Kertész.
nőtlen, bentkosztos, aki maga dolgozik és kezeli a család részére szükséges konyhakertet, jól ért fiatal gyümölcsös kezeléséhez és a szőlőkezelést is érti, azonnal állandó alkalmazást nyerhet Debrecenhez közeli gazdaságban. — Cim a kiadóhivatalban. 1417 A. vv.

Gyakorlott

gyors- és gépiró férfi azonnal felvétetik. — Pécsi és Pap ügyvédek-nél. Werbőczy 4. 1355

Ügynököt,

vagy vevők látogatására is alkalmas segédet felvesszünk. Személyes jelentkezés frásbeli ajánlattal. Ullmann Rt. 5-h-vv.

Intelligens

fiut tanoncnak felvesszünk. 15 éves korig jelentkezzenek Bika szálloda. Hámor. 6h-22.

Megbízható

kifutófiu felvétetik. — Széchenyi u. 6. Hirlap-iroda. 1424

Keresek

szerszámjavításra munkanélkülit, áprilisra — kemmenciosokat. Keffestanya. 1425

Alkalmazási nyer

Mindenes
leányt keresek február 1-re, jó bizonyítványokkal. Ferenc József u. 43 III. 1. 1410

Deutsches

Fraulein das nähen kann sucht Stelle. Zuschrift an Reaktion. 1412

Gazdasági eszközök

Eladó

egy lovas szekér fája, csutka, kóro és trágya. Bihari telep, Malom utca 12. sz.

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Nagy

üzlethelyiség lakással, Széchenyi ucca elején, gáz, villany, víz bevezetve február 1-re kiadó. Értekezni Kovács, Hunyadi u. 12. sz. 1357

Hangszer

Zongora,

rövid, keresztthuros, — sürgösen eladó. Kossuth u. 28. Varroda, földszint. 1422

Élelmiszer, ital

Tej

gyenge bárányhus állandóan kapható Simonffy u. 1. vas sátor, Vargáné 4406

Modern
keményfa háló garantált tiszta, eladó. Csapó utca 47. 1418

Ajánlat

Város
belterületén szalmát adok lótrágyáért. Lótrágyát keresek megvételre. Fischer, Dégenfeld tér 2. 1408

Varni

ajánlkozom házakhoz napi 2 PP. Cim a kiadóban. 1414

Koresolyafelezést
szakszerűen. Csapó 61. jéppályaudvarban 40 fillér. 1426

Kiadó lakás

két szobás

Eladó
kettő szoba, előszobás lakás azonnalra, jobb igényűnek Domokos Lajos u. 16. szám. Vénkert. vv. 1262 A

Kossuth-
ucca 36. sz. alatt többrendbeli komfortos 2 szobás, fürdőszobás lakás május 1-re kiadó. 1374

Két szobás
modern lakás fürdőszobával azonnal kiadó. — Dégenfeld tér 4. 1310

Kiadó
két szoba, konyha melletk helyiségekkel. Thaly Kálmán 13. 1419

Butorozott szoba

Különbejárata
csinosan butorozott utcai szoba kiadó. Eötvös 48. 1380

Február 1-re
butorozott szoba fürdőszoba használattal, esetleg ellátással is kiadó. Püspöki palota II. e. 41

Ingóság eladás
Asztal
3 méteres keményfából eladó. Maróthy Gy. u. 15. 1407

Elektrolux
és Vampir porszívó kék szülék kiváló, eladó. — Csanó 27., keresztépület 1416

Egy
teljesen új Singer varró gép vételár feléért eladó. Ritka alkalom! Ötmalom u. 1. Jobbra 3. ajtó. (Magoss és Domb u. csatlakozása.) 1420

Eladó állatok
Vörös
izlandi és fehér leg-horn, garantált fajtis-ta tenyészkakasok és keltetőtojások olcsón — kaphatók Hunyadi u. 5. (Mezőgazdasági Kamara) házfelügyelőnél. Telefon 14—16. 1319/A. vv.

Negy
darab egyenként 120 kgr-os sertés eladó. — Wesselenyi u. 101. 1409

Eladó
2 darab 160—170 kg-os sertés. Kertész u. 5.

5 UJ
PONTBA FOGLALHAT JUK APRÓHIRDETE SEINK ELŐNYEIT

HA

- 1 ● eladni valója van
- 2 ● hármít venni akar
- 3 ● eladó háza, vagy földje van
- 4 ● lakást keres, vagy kiadó lakása van
- 5 ● állást, vagy alkalmazotist keres

VEGYE

igénybe a „DEBRECZEN” apróhirdetéseinek rovatát.

Apróhirdetéseket egyedüli felvételi helyec: JÓZSEF KIR. HERCEG UCCA 1. SZÁM. (BIKA ÉPÜLET.)

Kereslet

Jókarban
levő üstöt, üstházzal, — vagy anélkül megvételre keresek. Hunyadi u. 12. Kovács. 1358

Szülösi-
trafikból tévedésből elvitt fél szarvasbőr kesztyüt kérem ugyanitt beszoigáltatni. 1421

Eladó föld

Kismacson
42 hold prima tanyás birtok eladó. Cim: Ladányi, Piac u. 59. 3 h vv.

10 hold
föld városhoz 3 kilométerre, olcsón eladó. — Széchenyi u. 50. 1392

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
A Tiszántúli Könyv- & Lapkiadó R. T. kiadása